

± संस्कृत में उत्तर दीजिए - पाठ 9 - सुभाषितानि

- (क) यत् कस्य श्रवो भविष्याते ।
- (ख) स्वभावो उपदेशेन अन्यथा कर्तुं न शक्यते ।
- (ग) सर्पदुर्जनयोः सर्पः वरम् ।
- (घ) विद्वत्त्वं च नृपत्वं च कदाचर्न तुल्यं नास्ति ।
- (ङ) पुरुषकारेण विना दैवं न सिध्यति ।
- (च) मानवाः प्रियवाक्यप्रदानेन तुष्यन्ति ।
- (छ) येन बालो न पाठितः तेन माता शत्रुः च पिता वैरी भवति ।

± संस्कृत में अनुवाद कीजिए -

- (क) भवितव्यं कः जानाति ?
- (ख) निम्बं कदापि मधुरं न भवति ।
- (ग) दुर्जनस्य त्यजेत् ।
- (घ) विद्वत्त्वं सर्वत्र सम्मानं भवति ।
- (ङ) दैवस्य सिद्धिं पुरुषकारेण आञ्जिता ।
- (च) मधुरवाक्येन सर्वे प्रसन्नाः भवन्ति ।
- (छ) मूर्खजनः सभायां न शोभते ।

± संस्कृत में उत्तर दीजिए -

- (क) जम्मूकश्मीरस्य राजधानी श्रीनगरः अस्ति।
- (ख) श्रीनगरं हिमगिरैः निर्गम्याः वितस्ता नद्याः उभयोः तटेषु धारीसु स्थितं अस्ति।
- (ग) गृहनीकासु निर्मितानि काष्ठभवनानि पर्यटकानां चैतांसि आवर्जयन्ति।
- (घ) इल जलाधारः श्रीनगरैर्वर्तते।
- (ङ) मिशातौद्यानं इल जलाधारतटे अस्ति।
- (च) कश्मीरे अमरनाथ नाम गुहा प्रसिद्धा।

± संस्कृत में अनुवाद कीजिए -

- (क) जम्मूकश्मीर भारतस्य सीमावर्ती प्रदेशः अस्ति।
- (ख) अयं भारतस्य शानं अस्ति।
- (ग) वैदेशिकजनाः अस्य सुन्दरतायाः मुग्धं सन्ति।
- (घ) कश्मीरस्य सौन्दर्यः विचित्रं अस्ति।
- (ङ) पर्यटकाः देशविदेशेन अत्र आगच्छन्ति।
- (च) अत्रयाः शिल्पकलाः विश्वप्रसिद्धं सन्ति।

पाठ ॥ गौतम बुद्धः

संस्कृत में उत्तर दीजिए -

(क) शूद्रोदनः शक्यजातेः राजा आसीत्।

(ख) बुद्धस्य जनन्याः माया नाम आसीत्।

(ग) बुद्धस्य नाम सिद्धार्थः आसीत्।

(घ) तस्य उपदेशानां सारभूतं अहिंसा अस्ति।

(ङ) सः ^{चत्वारि} ~~सः~~ दृश्यानि अपश्यत्।

(च) बुद्धस्य बोधस्थली बोधगया अस्ति।

३. सन्धि-विच्छेद कीजिए -

माया + इति

विष्णुः + अवतारः + अयम्

पुरो + अध्यजायत

बाल्यकालत् + एव

मृत्यु + तु + अनिवार्यः

६. संस्कृत में अनुवाद कीजिए -

(क) शूद्रोदनः इन्द्राकुवंशे उत्पन्नः अभवत्।

(ख) तस्य पुत्रस्य नाम सिद्धार्थः आसीत्।

(ग) सिद्धार्थः भोगविरतः आसीत्।

(घ) सः रजन्यां अंधकारे प्रासादं अत्यजत्।

(ङ) बुद्धः चत्वारि आर्यसत्यानां उपदेशं अददात्।

(च) तस्य मार्गः मध्यमः कथ्यते।